

Титульний зображення українського слова на вікнах американський захід

Адреса Редакції і Адміністрації: "Свобода", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807 4-0237 Тел. УНГ: HEnderson 4-1016

ДОЛЛЕС ПЕРЕСТЕРІГАС ЧЕРВОНІХ АГРЕСОРІВ

МАНДЖУРІЯ ПЕРЕСТАЛА Б БУТИ СКОРОНИЩЕМ ДЛЯ ЧЕРВОНІХ НА ВІПАДОК ПОРУШЕННЯ НИМИ ПЕРЕМІР'Я В КОРЕЇ; АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕГІОН ПІДТРИМУЄ ПРОПОЗИЦІЮ ВИКОРИСТАННЯ "КОЖНОГО ЗВРОТ" І ДОМАГАЄТЬСЯ ЗМІНИ ЧАРТЕРУ ОН; ДОЛЛЕС ПРИГАДУЄ ПРИМУСОВУ РЕПАТРИАЦІЮ В ЕВРОПІ

Сейнт Луїс. — Державний секретар Джим Фостер Доллес, промовляючи вчора на річній конференції Американського Леґіону, перестерігав комуністів, що коли б вони порушили перемир'я в Кореї, тоді війна вже не зупинилася б над річкою Ялу й Манджурія перестала б бути для них "медиторальним сховищем". Доллес, крім того, перестерігав червоний Китай, — що його безпосередній інтервенція у війні в Індокитаї "не могла б обійтися без важких наслідків, які могли б не обмежитися до самого тіла Індокитаю". Доллес закликає до "розпорядження", щоб програти комуністичну війну, якщо б вони повелися порушити перемир'я. В іншій резолюції Леґіону домагається зміни чартер Об'єднаних Націй відповідно до вимог теперішнього часу. В дальній резолюції Леґіон закликає уряд "З'єднаних Держав", щоб при потребі він використав своє право на не допускати червоного Китаю до членства в Об'єднаних Націях і щоб заперечив уряд піднесення азіатських країн, що Америка вважає їх за цілком рівноправних та зацікавлених в здійсненні їхніх національних ас-

СТАН ЗДОРОВ'Я ПРЕЗ. ЛІВІЦЬКОГО ПОЛІПШУЄТЬСЯ

З Європи наспіла вістка, що стан здоров'я президента УНР А. Лівіцького, після важкої операції ноги, поступово поліпшується. Недуга през. А. Лівіцького була викликана запаленням кровоносних судин в лівій нозі. Після двох тижнів різних спроб врятувати ногу, причому недужий важко страждав від великих болів, ногу довелось йому ампутувати. Операція пройшла добре. На четвертий день після операції, яку переведено в шпиталі в Карльсруе, недужий вже мав нормальну температуру. Лікарі сподіваються, що през. Лівіцький видужає, хоч лікування потребує не менше як два місяці.

Зростає число зголошень до Армії

Вашингтон. — Представник Армії ствердив, що кількість зголошень добровільців до Армії значно зросла від часу припинення воєнних дій у Кореї. В порівнянні з числом добровільців, які зголошувалися рік тому, зріст можна окреслити на 75 відсотків. Представник Армії заявив, що він не має задовільного пояснення цього явища і що треба вивчати, щоб побачити, чи воно буде продовжуватися. За час від 27 липня, коли підписано перемир'я в Кореї, до 27 серпня, — себто за один місяць, — до Армії зголошувалося 11,600 осіб, тоді як рік тому в тому ж часі зголошувалося 6,000 осіб. В останньому ж місяці війни в Кореї зголошувалося до Армії 9,000 осіб, себто на 2,000 менше, як тепер. Збільшення числа не вплине на зменшення обов'язкових покликаних до Армії — 23,000 місячно. Зате однаковий чіслений надходять заяви про вступ до флоту і повітряних сил. У порівнянні з планами тих років зброї, зголошень є багато і тому декому довелося чекати на прийняття сервісу, — себто за один місяць, — до Армії зголошувалося 11,600 осіб, тоді як рік тому в тому ж часі зголошувалося 6,000 осіб.

За піднесення моралі і тверду дисципліну в армії ЗДА

Генсон В. Волдвін пише в "Нью Йорк Таймс", що шефи штабів ведуть тепер дискусію про те, в який спосіб підняти авторитет частин американської армії та збільшити atrakцію серед молодих людей до військової служби. Волдвін підкреслює, що зацікавлені тут і самі військові чиновники, які після війни створили окрему дирекцію з генерал-лейтенантом Джеймсом Г. Дуглісом, що мали провести так звану "демократизацію" армії. Волдвін гадає, що "демократизація армії" містить у собі протиріччя, бо дисциплінована армія не має нічого спільного з демократизмом. Суспільність мусить дивитися на армію, як на своїх найкращих синів, а не як на тих, що шукають легкого праці. Менші платні в армії не повинні відстрашувати від військової служби, бо дієві військові чиновники не шукали в військовій службі тільки заробітку. Військовий журнал пише, що кожний воїн повинен бути гордий зі свого звання і з того, що він належить до тієї частини суспільства, яка береже країну. Волдвін стверджує, що треба збудити гордість у воїнів ЗДА, бо без неї не буде відповідної дисципліни.

Помер генерал Вейнрайт

Сан Антоніо, Техас. — У місцевому військовому шпиталі помер відомий герой другої світової війни, генерал Джонатан М. Вейнрайт. Командувач фор. Корреджідор. Покійний дожив до 70 років, виявляючи до кінця життя притаманну йому бадьорість. Він відіграв велику роль на японському фронті і був

Втопилися 20 воїнів в Північній Кароліні

Форт Бреґ, П. К. — У озере в Північній Кароліні втопилися 20 воїнів під час вправ. Вони кхали човном, який перекинувся, і всі 40 воїнів впади в воду. Веліке число втоплених поспішається, що деякі воїни не вміли плавати. Один воїн, що врятувався, оповідає: "Я почав плавати, але три інші воїни чіпали мене і стримували. Я з трудом доплив до берега і пізніше врятував двох своїх товаришів". Лікарі, що прибули на допомогу, старалися штучним диханням врятувати втоплених. Човен перевернувся на десятистовпній глибині, за 100 ярдів від берега. В повсюдному часі це найбільше число жертв серед воїнів під час виходу. Воїни-пловці вправлялися в будові мостів і інших земноводних операцій. Катастрофа спричинена тим, що надто велике число воїнів сиділо в човні.

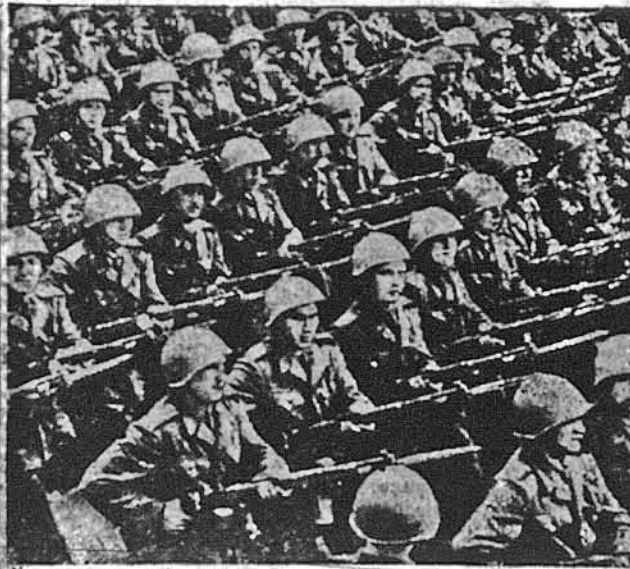
Будівельні шофери закінчили страйк

Нью Йорк, Н. Й. — 1,200 шоферів, які возять на будівельний пісок, шутер і цемент, закінчили майже двомісячний страйк, що позбавив був праці 100,000 будівельних робітників, стримуючи цивільні будови вартістю 600,000,000 доларів. Шофери погодилися почати працю, а свій спір з підприємцями вирішили перенести на суд.

Вершок ньюйоркської спеки

Нью Йорк, Н. Й. — 2 серпня спека в Нью Йорку дійшла свого вершка і термометер у год. 3.50 пополюді показував 99 степенів, здобувачи потрійний рекорд: найгарячішого дня в цьому році, найгарячішого 2 серпня в історії Нью Йорку та найдовшої дев'ятиденної спеки в Метрополіті. Короткий вечірній дощ не приніс полегші, тільки збільшив вологість повітря, яка не дозвляла людям спати. Наслідки спеки проявляються в збільшенні смертності, бо впродовж двох днів умерли в Нью Йорку 758 осіб, а в тих самих днях минулого року смертність становила тільки 370. Терплять від спеки сади, городи та поля. Листя з дерев

ЧЕРВОНІ АГРЕСОРІ ДЕМОНСТРУЮТЬ СВОЮ СИЛУ

В совєтській та сателітській пресі тепер часто з'являються фотографії, які мають доказувати комуністичну "військову могутність". Ця фотографія, взята з комуністичної газети, показує похід комуністичних чеських військ і с документальним доказом повної переставки сателітських армій на совєтський лад, щоб тим легше можна було використати їх як гарматні м'ясо в планованій Москвою майбутній агресії.

Комуністи хочуть розбити вибори в Західній Німеччині

Бонн. — Несподівано всі населення Західньої Німеччини залямовані і схвилювані приготуваннями комуністичної Східньої Німеччини до розбиття парламентарних виборів, що відбудуться в неділю, 6 вересня с. р. у Західній Німеччині. Західньо-німецька поліція перехопила вчора 7,000 молодих комуністів, що їх перекинуто з підсовєтської зони на захід з пропагандним літературою, грипами і вказівками, як заколотити порядок та по змозі розбити недільні вибори. Західньо-німецька поліція заявила, що 5,000 комуністичних молоді змобілізовано в містечку Марієнборг для висилки на захід. Комуністи прагнуть урятувати в західній зоні всіма способами — залізницями, вантажними автоматами і просто військовими силами. Все західньо-німецьке населення стало до боротьби з отими напасниками. В численних прикордонних місцевостях прийшло до гострих сутичок між західньо-німецьким населенням та східними комуністами. В містечку Кобург юрба проролася крізь кордон поліції, що арештувала і посадила у залізничні вагони 400 комуністів, і сильно погурбувала цих останніх. Скрізь, де з'являються східно-німецькі комуністичні колонії, відбуваються протидемонстрації. Уряд змобілізував всю поліцію і добровільні цивільні дружини для вдержання ладу і спокою в день виборів. Комуністичні саботажники дістали наказ викрадати, грабувати і палити виборчі скриньки, коли їх будуть транспортувати з виборчих домів на місце підрахунку карток. Дві найбільші західньо-німецькі спортивні організації молоді — Німецька Спортсмена Ліга й Об'єднаний Молодіжний Круг, що разом нараховують 4 1/2 мільйона членів, віддали себе в розпорядження влади для підмоги 100 тисяч західньо-німецькій поліції. Не вважаючи на ці комуністичні затії, обидва найбільші західньо-німецькі політичні суперники, канцлер Аденауер і голова соціал-демократів Олленбург, ведуть до кінця свою передвиборчу кампанію. — Східньо-німецький комуністичний "уряд" зголосив формальний протест проти внаслідкування в Західній Німеччині "туристів" із східної зони.

ЗАХІД ЗНОВУ ПРОПОНУЄ МОСКВІ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ Й АВСТРІЇ

Вашингтон. — Уряди західніх великодержав: З'єднаних Держав Америки, Британії й Франції, передали вчора совєтському міністерству закордонних справ окремі, але ідентичні ноті, повторюючи свою пропозицію про совєтську участь в нарадах великодержавних міністрів закордонних справ, завданням яких було б вирішити далішу долю Німеччини й Австрії. Конференція ця мала б відбутися в місті Люгано в Швайцарії, починаючи від 15-го вересня. Теперішні ноті західніх держав в цій справі є тільки повторенням пропозиції, яку західні міністри закордонних справ висунули були в висліді своїх нарад в Вашингтоні і переслали до Москви в дні 15-го липня. Москва відповіла на цю пропозицію аж двом нотами, одною 4-го і другою 15-го серпня. В обидвох цих нотах Кремль "принципово" погоджувався на конференцію, але ставив такі передумови, що їх в жодному разі не могли прийняти західні союзники. У своїй першій відповіді Москва домагається запрошення до участі в конференції представника червоного Китаю, але цієї вимоги вона вже не повторила в наступній ноті з 15-го серпня. Захід відкидає теж запропонований Москвою порядок нарад і вимогу створити в

Винища полонених наблизиться до кінця

Токіо. — В останньому дні винищення полонених комуністів звернули знову на 100 альянських полонених менше, як обіцяли були, себто повернули 300 замість 400, однак вони пояснили це "адміністративними причинами". Командування альянських військ в Кореї повідомило комуністів про становище державного секретаря Дж. Ф. Доллеса, згідно з яким альянські звернуть усіх полонених, включно з тими, що зрізні провини були засуджені на кару у полоні, і тому "дуже важливо, щоб і з вашого боку прийшла така заява". Комуністи вперше відізналися про американського генерала В. Ф. Діна, колишнього командувача 24 Дивізії. Пейпінгське радіо повідомило, що ген. Дін перебуває в комуністичному таборі для полонених в Кесонгу, недалеко від пункту "і чекас на репатріацію". У комуністів є ще 75 альянських полонених, що під примусом зізналися про "бактеріологічну війну", яку ніби ведуть американці.

"Ізвестія" запевняють, що напруження у світі зменшилось

"Ізвестія" вмістили статтю з твердженням, що "совєтська закордонна політика є активною обороною світового миру" і що вона довела до відпруження у міжнародній атмосфері. "Для політика вже принесла очевидні наслідки. Наглядно стала зміна у міжнародній атмосфері. Після довгого періоду зростання міжнародного напруження, вперше від часу корейської війни відзначається полегшення. Нарід починає вірити, що надія на знайдення мирних способів полегшення різних суперечних міжнародних проблем можуть бути справджені".

Пакистан вдячний ЗДА за пшеницю

До Нью Йорку прибув літак із Лондону новий посол Пакистану у ЗДА, Амьяд-Алі. Звідси новий посол вирушає до Вашингтону, де вручить президенту свої вірчі грамоти. На летючій посол висловився з великим признанням про дар американського народу Пакистану, куди шість тижнів тому була вислана пшениця. Пакистанське населення, як висловився до Вашингтону, де вручить президенту свої вірчі грамоти, на летючій посол висловився з великим признанням про дар американського народу Пакистану, куди шість тижнів тому була вислана пшениця. Пакистанське населення, як висловився до Вашингтону, де вручить президенту свої вірчі грамоти, на летючій посол висловився з великим признанням про дар американського народу Пакистану, куди шість тижнів тому була вислана пшениця.

В СВІТІ

- Комуністичні лікарі в Північній Кореї та Манджурії, де були табори полонених, займаються більше пропагандою, як лікарською допомогою — заявляють альянські порятунки. Нероз'ясовано, що комуністичні лікарі тільки тоді починають цікавитися здоров'ям полонених, коли він підпадає підслухуванню відповідні знімки.
- Кошикий американського воїна, що повернувся з комуністичного полону й опинився в шпиталі в Токіо, звідки втік 5 днів тому, зголосився до американської влади. Його кличуть "Слік" (ковзкий) і колишній його товариш з полону називають його найгіршим донощиком.
- Американський адмірал Фектелер, командувач військ у південній Європі, прибув до Атен для перегляду підлеглого йому грецьких військ.
- Торговельні переговори між СРСР і Індією припинились, бо Совєти хочуть забачати за пшеницю. Новим совєтським послом в Індію є Мейнава іквантиса зоружам недовгого полоненого, коли він підпадає підслухуванню відповідні знімки.
- Індія Ганді, донка індійського прем'єра Неру, вернулася до Індії з двомісячної подорожі по Совєтах, де її приймали з великими почестями. Вона захоплена "мирними намірами і мирними ідеями совєтського народу".
- У Токіо відчутно землетрус, який не спричинив поважних пошкоджень. Впродовж пів хвилини легко хиталися найвищі будинки.

Американський Леґіон домагається викривання комуністів

Ст. Луїс. — На з'їзді Американського Леґіону, серед низки різних постанов, вирізняється рішуче домагаюся розпочати конгресове слідство над Об'єднаними Американськими Горжаними і Силками Вольностей. Видано заклик дослідити комуністичні впливи в громадах і освітніх інституціях. Заява стверджує, що комуністи продісталися в діяльність релігій, освіти, виховання, в підприємства, в організації праці, молоді та до уряду. Зокрема леґіоністи стверджують, що академічні волюності сприяють просиланню комуністичних чинників до шкіль. На з'їзді Леґіону прийнято також резолюцію, яка закликає президента Айзенгавера протиставитися кожному законодавству, "яке відкидало б наші береги" для додаткових переміщених осіб".

Гартфордську дієцезію піднесено до архидієцезії

Вашингтон. — Апостольський делегат у ЗДА о. Амеліо Чіконеяні повідомив, що Папа Пій XII підніс Гартфордську дієцезію до архидієцезії, і тепер єпископ Генрі О'Брайєн є вже архієпископом. Одночасно створено дві нові єпархії в ЗДА: в Бріджпорті, Кон. та в Норвічі, Кон. В Нью Йорку створено два пости нових єпископів-помічників, які допомагатимуть у праці кардиналів Спелманові, архієпископові Нью Йорку.

Колумбія вишколює техніків

Богота, Колумбія. — У змаганні до якнайвищого розвитку країни, Колумбія заступала єдиний досі в Латинській Америці Колумбійський Інститут Технічної Спеціалізації. Завдання інституту — зібрати потрібні фонди на стипендії здібним студентам, які б здобували технічне знання закордоном і потім верталися працювати на своїй батьківщині.

В АМЕРИЦІ

- Генерал Джеймс Ван Фліт не погодився на пропозицію президента Сиджикана Рі обійняти командування — корейської армії.
- Сестра загиблого в Кореї лейтенанта Фредерика М. Скрібнера дістала два посмертні відзначення за свого брата.
- Південно-корейський міністер закордонних справ заявив, що його уряд не зможе прийняти американської допомоги в формі товарів закуплених в Японії.
- З армії звільнено без виїмгороду службовця, про якого сенатор МакКарти висловився, що він "сприймає Сталіна і думає про день, коли комуністи захоплять владу в Америці".
- 15-річний хлопчик в Глукстері, Н. Дж., тримав мисливську рушницю, яка несподівано вистріляла і поранила трос дітей, що коло нього бавилися.
- Влітку пожежника, в швейції Вашингтоні, у горах, розбився військовий літак. Серед ламаних слугів апарату, відшукано більшість його пасажирів, що німби було 19 воїнів. Залогів літак також загинув.
- Уругвай викликав економічну стабільність, що відбилось на закордонній його торгівлі. За підрахунками з перших п'ятих місяців цього року, закордонна торгівля Уругваю виросла до 50,000,000 доларів.
- У ЗДА помічається гостра нестача вишколює медичного персоналу, зокрема пестунок. Про це було сповіщено на річних зборах Американського Об'єднання Лікарів, що відбувається в Сан Франсіско.
- У Коста Меса в Каліфорнії потерпіла катастрофу однопілотний спортивний літак. Три особи загинули.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незаказані матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕРЖАВНА РАЦІЯ

Державна рація, оце класичне, *salus rei publicae suprema lex esto* — добро республіки хай буде найвищим законом — це аксіома кожної державної політики. Правда, це, найвище добро можна всіляко розуміти й інтерпретувати, можна його всіляко підтатувати й ним заслаблювати, але це справа не змішана в демократичній системі, де рішальний голос в державних справах має нарід, вирішуючи їх через своїх представників.

Гідний уваги приклад розуміння державної рації та відношення до неї дав в останніх днях заступник президента Річард Ніксон. Промовляючи на конференції Американського Леґіону в Сент-Луїс минулого понеділка, Ніксон м. ін. заявив: "Дозвольте насамперед признати, що рішенням заступника до корейської війни було правильне. Воно було правильне тому, бо комуністів треба було зупинити. І дозволяю мені заявити, що в минулому я мав нагоду не погоджуватися з попереднім президентом 3-днішнім Держав. п. Труманом відносно деяких проблем, але в цій справі президент Труман мав рацію і він заслуговує на признання за винесення такого рішення".

В американській дійсності такий виступ і таке признання не є нічим надзвичайним, бо воно належить до американської вільної системи, яка вважає, "добро республіки за найвищий закон" не тільки на словах, але й на ділі та в практичному поступуванні. Республіканець Ніксон не вагається признати рацію й висловити признання демократові Труманові за його прислугу країні, якої він не думає й не має потреби зменшувати. В інших, суперечних справах, вони обидва готові один одному робити найбільші докори.

Таке розуміння й відношення до державної рації, на якому побудована обопартійна американська закордонна політика, не має багато відповідників в інших, головню європейських системах, навіть демократичних, не кажучи вже про всі роди диктатур, де можна людину, відповідно до її становлення, тільки величати, або засуджувати, але ніколи признавати їй заслуги й рівночасно робити будь-які закиди.

Як виглядає ця справа у нас, українців? Ми без сумніву теоретично визнаємо ті всі засади, на яких базується американська демократія, ми теж залюбки говоримо про державну рацію та повторюємо всі більше й менше класичні гасла про "найвище добро", але в практиці у нас ця справа виглядає дещо інакше. У нас, заздалека, один партійний лідер раніше поповнив би самогубство, ніж має призначити рацію своєму опоненту з другої партії, не кажучи вже про признання для нього. У нас чомусь вважається, що признати рацію своєму опоненту — це вже "зрада" власної партії, і хто б не це поважився, вже обов'язково був би "безхарактерний" чи "безхарактерний" в очах своїх однопартійців. Замість визнавати певні принципи, серед українців "принципи" відкидаються або заперечуються все позитивне в своїх партійних чи політичних, а дуже часто й особистих суперників. На такому тлі й здійснювалася справжня атомізація внутрішньо-політичного українського життя.

Багато збірних прикладів правильного розуміння державної рації в Америці дають кожнокласні американські вибори. В минулих виборах деякі демократичні південні стейти віддали свої голоси на республіканця Айзенгавера, бо їм більше відповідала його політична платформа, ніж їхньої власної, демократичної партії. Але у висліді того не було ані політичних замків, ані зрадників, ані диверсантів, ані розколу чи нових партій, а тільки внутрішньопартійні непорозуміння, які — до речі — ще продовжуються, але які не мають найменшого впливу на закордонну американську політику і на все те, що можна б назвати американською державною рацією. Що більше, навіть поодинокі демократичні репрезентанти чи сенатори, які підтримували президента Айзенгавера, в Конгресі й надалі залишилися з демократичною меншістю.

Згадуємо ці приклади з американської внутрішньої політики та американського розуміння державної рації тому, що вони багато допомогли б нам, українцям, якщо б ми тут і на інших континентах хотіли взяти собі їх до серця й до голови та відповідно поступати. Тоді у нас було б менше "запродавців", "хрунів" та всіляких інших "шкідників", а була б натомість одна центральна українська політична репрезентатива, яка, при загальній підтримці та під загальною контролю, виконувала б на міжнародному терені те, чого справді вимагає українська державна рація в теперішній стадії українських визвольних змагань.

ВСЕ ВИЩЕ І ВИЩЕ...

Часопис принесло вістку про ще одну перемогу людини в повітрі. Ракетний літак флоту osiąгнув незнану досі в діях повітроплавства височину — 83.235 футів, себто майже шіснадцять миль.

Переможний лет відбувся з однієї з повітряних баз в Каліфорнії, звідки знався у повітря величезний літак — матка, "В-29", несучи під небним малим турбо-літак, типу Доглесів. Великий літак osiąгнув височину 34.000 футів і тоді від нього відірвався і помчався ще вище літак, у якому знаходився лейтенант-полковник Меріон Е. Керл. Літак цей, що має назву "Д-559-2", порушується чотирма турбо-моторами, які женуть його з швидкістю, що перевищує швидкість звуку. Знаємо, що перед початком досвідного лету, не припускали, що літак зможе osiąгнути аж таку значну височину і тому паліве для нього було обрешане на лет до висоти 75.000 футів. Проте швидкість і справність апарату перемагли і літак знався до недовисної досі височини.

Попередній осляг в цій ділянці повітроплавства був астронавтичний 1951-го року також на піднебному турболітакові, що ним керував цивільний летун Бил Бріджмен, osiąгнувши 79.494 футів і летачи з швидкістю 1,238 миль на годину.

Рекорд М. Е. Керла — це не тільки перемога відважності летува, його витривалості і опанованості. Це насамперед перемога сучасної техніки, яка не спинається в своєму відокремленні й залюбки в майбутньому ще головокружильні рекорди.

Якщо людина, у відповідно побудованому, відповідному на тертя і тиснення апарату, змогла піднятися до висоти майже двадцять миль, то видається вже можливим, що збудувавши ще потужніші апарати, вона зможе перейти межу, яка її тримає при землі і відірватися від земного тяжіння.

Тоді перед нею — літ у правітні простори, що їх ані виміряти, ані охопити людською увагою. Тоді — здійснення найвищих мрій неспокійних людських істот, яким тісно стає в їхній природній батьківщині й які прагнуть побувати на сусідніх планетах.

Подивляючись здобутки людини в усіх ділянках сучасного життя, зокрема в повітроплавстві, не можна проте не пошкодувати, що розвиток людської винахідливості йде дуже одностороннім шляхом і обмежується передусім ділянкою техніки. Царина права, суспільних відносин й увесь безмежний обір гуманізму лишається на десятиці, якщо не сотні століть, застрягши. Надарма дехто з сучасних мислителів твердить, що неспівмірно швидкий розвиток техніки без відповідно швидкого поступу гуманітарних наук, дуже небезпечний для людства і не полегшує йому osiąгнути можливого щастя на землі.

І дійсно, якщо навіть колись довідасмося, що людські відносини домісяди, то це не значить, що людство подумалося полегшити

життя мільйонам рабів, які, позбавлені волі, дому і родини, працюють неспокійно в концентраційних таборах російської півночі. І це не значить, що людство наразі зрозуміло такі просту людську і вбожу істину, що кожний нарід повинен мати свободу. Навпаки, з багату познаний, що людство, захоплюючись сялою свого розуму, забуває про силу свого духа і так само байдуже до закликів уярмлених народів і суспільств, як було байдуже сотки років тому.

Микола Барвінський

„ЩАСЛИВЕ" ЖИТТЯ ПІД СОВЕТАМИ

8-го серпня цього року на засіданні Верховного Совету в Москві Маленков, у протилежність тому, що раніше в советській пресі писалося і за що дякували Сталінові, сказав, що товарів широкого вжитку в Союзі не вистачає, а якості їх не досить, а якості їх не досить добра. Нехай би хотіли будувати наслідки цього подібного сказати раніше!

Про сільське господарство в СССР весь час говориться й писалося, що воно, мовляв, найпереводніше в світі. Кудись там до нього Західній Європі або Америці! Завдяки коліній системі у нас, мовляв, найпереводніша техніка, трактори, комбайни і навіть електричні плуги, а тому у нас найбільша врожайність. Що то значить господарство за вказівками Маркса, під мудрим керівництвом вождя! А насправді Маленков у своїй промові у Верховному Советі сказав: „Маємо ще не мало колгоспів і навіть цілі райони, де сільське господарство перебуває в занедбаному стані... і з розвитком тваринництва це добре".

Як же це раніше самі ж совети писали й говорили про великі достатки в усьому? Коли писали про колгосп, то називали його не інакше як „мільйонер", а коли згадували про селян-колгоспників, то обов'язково додавали, що живуть вони „щасливим, радісним і заможним життям". Нині Маленков, визнаючи цілий ряд недотягнень, милостиво пообіцяв, що все це за декілька років буде виправлене. „Советський народ може бути певен в тому, що комуністична партія і уряд не поможуть своїх сил і праці (от як самопожертва! МБ) задля щасливого, забезпеченого й радісного життя всіх советських людей, в ім'я перетворення в життя великої цілі — побудови комуністичного суспільства в нашій країні". Отакі теревені лів Маленков на засіданні Верховного Совету.

Там же Маленков говорив й про велику любов всього советського народу до комуністичної партії й советського уряду. А насправді картина інша. Весь нарід під советами (очевидно за винятком комуністів-паразитів) перебуває в страшних злиднях. Про нестачу товарів широкого вжитку казав сам Маленков, а ми додамо, що не вистачає

Але, якщо наступить колос так оновлення людського духа, то і кожний новий осляг людського розуму стане наслідком і радістю всього людства, а не тільки малесенького його відлуння. Того вілламу, що може жити і жити вільно і забувати що тисячі таких самих талантів гине у безвісті, замучени тоталітаризмом і не виявляючи своїх здібностей, якими могли б служити людству так, як служать ті відважні, що завоюють щораз нові нездобуті царини, як це вчинив тепер американський летун — М. Е. Керл.

СВАРКА ЗА МАНДАТИ СЕРЕД ПОЛ'ЯКІВ

18-го грудня 1952 р. ген. Казимир Сосновський, Предлогив у Лондоні свої „Тези Порозуміння", що їх прийняли Рада Народова і Рада Політична. Таким чином ще в минулому році прийшло до порозуміння, при чому найосновнішими точками порозуміння було — а) ділячи організаційно-політичний — рішення покликати до життя „Раді Єдності Народовий", а в ділянці персональній — заступити опосередкований теперішнього президента на вигнанні Августа Залеского названим генералом К. Сосновським. Там часом ця „згода" записалася на папері й у теорії. У практиці не можна віднести її до двох причин: 1) А. Залеский заявив, що він погоджується вільно, але у формі добровільного зречення і не скорше, як в червні 1954 р., коли вигасе термін його урядування за давнього польського конституцією. І ще важніше: 2) до цього часу не прийшло до згоди щодо складу передбаченої Ради Єдності Народової.

Офіційно проголошено, що не узгоджено ще двох справ: складу названої Ради Єдності та відношення до Польського Народового Комітету Демократичного (ПНКД). Цей ПНКД — це третій організований табір польської еміграції, відомий під популярною назвою „Центр Миколайчика" (три партії). Мовляв: лондонська Рада Народова не признає групи Миколайчика, вважаючи його зрадником польської національно-державної справи і людинною, що перестала бути політично незалежною, бо узяла під себе від американських чинників. Зате паризька Рада Політична схилилася до того, щоб так Миколайчика, який є індивідуальністю, має б себе гурт польських політичних діячів (Заремба, Ольшанський, Попель) і назвав його найповнішим зв'язком з американськими чинниками, отож, щоб Миколайчика не ставити поза думки порозуміння і репрезентації. Обов'язково ППС (Польська Партия Соціалістична) рахується з польськими людовцями, що є вірні Миколайчикові, як певною реальною силою і в Польщі (селяни) і на чужині (головно польські селянські колонії у Франції), а польська емісія оборону принципів приналежності до Ради Єдності передусім усіх давних, так би мовити історичних політичних партій, які існують

Грунт для вибуху революції надзвичайно сприятливий. Організації, що очолюють цей рух, перебувають в глибокому підпіллі. Раю чи пізніше в Московській імперії вибухне страшна революція, якої ще не знала історія, і нарід безпорадно змете все на своєму шляху до національної і соціальної свободи.

Жалюгідними є намагання всьох КПАВ'ів з їх „непередирештеною" затримкою невблаганний хід історії. Московська імперія буде знищена.

Наслідком знесення підданства царем Йосифом II, дано селянам можливість учини своїх дітей й посилати до інших шкіл. Селяни Закарпаття використовували це полегшення. Ще в 1881 р. було на Закарпатті 353 українських парохіальних шкіл і 282 українських (українсько-малоруських). Для тих шкіл нарід друкувалися в Будапешті підручники зладжені українським закарпатським педагогом, Ласловою Чопеком (1881-1890 рр.), якого підтримувало мадирське міністерство освіти. Щоб цю підтримку перетворити, московські Гомічков, виславив мову „пастухов", відіслав Русі у своєму органі „Карпат", закликаючи, що нема ніякої „Угорської Русі", з тільки „народ пренадлежний к колонії св. Стефана".

Після мадирської революції 1848 р., що її помігли здійснили царські російські війська, а особливо після замирення мадирів за австрійським царем Францом Йосифом I, та після введення дунаїмського мотобла українського грома

діють свої партійні провідники. Однак самі людовці Миколайчика заявляють, що це тільки зверхня маска, що ніби спір іде за них, людовців, і за Миколайчика. Це (сказав в офіційному органі Миколайчика „Ютро Праци", що друкується в Лондоні) соромливо висіка, поза якою криється оварка за мандати в отій Раді Єдності. Миколайчик (твердить сам його прихильник) не є спірно проблемою, бо і сам ген. Сосновський і його контрагент з обох теперішніх центрів еміграції, лондонського і паризького, відразу поставили Миколайчика поза думки порозуміння. Що більше, лише „Ютро Праци", сам Миколайчик не тільки не думає йти до Каносси й складати будь-які заяви каяття за визнання Ялтінської угоди, відділ Варшави і спробу співпрацювати з комуністами в одному уряді, але сам він не визнає лондонського еміграційного уряду, вважає його самозванцем і йому не підпорядковується. Отож ті польські діячі й журналісти, які ніби ставлять рубіж справу участі-неучасті Миколайчика в сконсолідованому фронті польської еміграції, роблять це тільки з тактичних причин, щоб скинути на Миколайчика вину за невдачу того порозуміння і розбиття того фронту, що по ній він народився. Фактично ж причиною невдачі того порозуміння є — поділ мандатів між окремими партіями, що мають ввійти до нової Ради.

На 110 членів тієї Ради, партії, які входять в лондонську Раді Народову, мали б дістати 64 мандати, а партії паризької Раді Політичної — 46. ППС, емісія і різні дрібні групи, що постали вже на еміграції, не хочуть згоріти до ролі опозиційної меншості, підсудки ж (сепараті), що опановують теперішній уряд на еміграції і весь лондонський центр, не хочуть зрештє цілі своєї керівної ролі і не хочуть зрештє своєї більшості. Спір за це триває і нема вгледіти на безпосереднє порозуміння. Використовує це на свою користь група Миколайчика, що ось ніби поза нею, нема з ким говорити, при чому допомогла їм для піднесення їх престижу телеграма президента Айзенгавера до Миколайчика в липні ц. р. з нагоди 10-річчя смерті ген. Сосновського.

Розбиття у польському еміграційному таборі з приводу поділу мандатів іде паралельно з розбіжністю поглядів на цілу низку актуальних проблем. З них найголовніші — справа Ялти, яку всі осуджують і яка все ж залишається реальною дійсністю і кимсь доком з польських домогателів передусім здійснення ялтінських постанов (вільні вибори, демократичний режим і т. д.), а щойно потім унітаризація самої угоди. Далі: справа відношення до сусідів Польщі та творення з ними спільного фронту проти спільних ворогів. До речі: переговори про консолідацію всередині польської еміграції пошкодили й справі надалі названню польсько-українських взаємин, і то з двох причин: а) „Акті Єднання", що його проголосив ген. Сосновський, говориться знову про польські кордони з-перед другої світової війни, — і дає — полагодування цієї внутрішньо-польської справи відвернуло цілком увагу від повільних польських дій від такої „дружньої" справи, як можливість творення спільного фронту боляч з деякими польськими сусідами, проти спільних ворогів, передусім проти Советів. Таким чином від ради місяців три-чотири серед польської іміграції повний застій.

ОБЕРЕЖНІШЕ З ЖИТТЯМ ЗЕМЛЯКІВ В УКРАЇНІ!

Недавно виїхав на американському континенті книжечка чи радше передрук книжки, що поглядів була у Львові в часі між двома світовими війнами. Можна б виправдати і зрозуміти видавця, бо СССР не належить до міжнародної конвенції про охорону авторських прав і тому всі нинішні підсудковості авторів, хоч і ділять колись поза межами СССР, правно-формально не можуть мати претензій за передрук їх творів. Але що в даному випадку зробив видавець? Він не обмежився самим переданням тексту, а додав від себе до того тексту ще кусень нового, так, що читач може мати враження, що це сам автор видав друге, доповнене і пошере видання, бо хоч на доданому уступі зазначає його автора, але ціла книжка видана під одним прізвиськом. І цей датований текст має якраз протисовєтський зміст, через що й книжечка, у первісному своєму вигляді й призначенні

Тому поява тієї книжечки має два аспекти. Перший з них — безпardonний підхід до плодів авторського духа. Видавець не відчував скрупулів, що чейже не фідос змінювати — додавати, зменшувати чи „допільовувати" — текст книжки автора, який же живе і який є коли не формально-направним, то моральним і духовним власником книжки, підписаної його іменем. Буває, що робиться скорочення рукопису, чи навіть сполучення його з якимсь іншим, співзвучним твором. Але тоді треба дати відповідне пояснення від видавця і точно відмежувати те, за що автор книжки відповідає, від того, за що не може брати відповідальності.

Другий аспект — це безтурботність вже не тільки за авторські права в розумінні пошани до скритку, що би й без жадних грошових зобов'язань, а безтурботність у відношенні до життя людини, що її прізвище і духову працю використовувється. Очевидно, що даний громадянин, видаючи цю книжечку в такій формі на американському континенті, не думав про те, щоб шкодити авторові. Але ж його вина в тому, що він власне не подумав, що може цим завдати йому смертельної шкоди!

Не вільно забувати, що крім нас, яким ведеться добре, є маси, що їм ведеться зле. І що відносини більшість чи меншість демократів у всіх краях американської демократії — це рай у порівнянні з відносинами за залізною завісою де живуть мільйони наших земляків. І не вільно нагадувати ні одну одиницю з-поміж них на страшний наслідок нашої легкомудрої поведінки з їхніми іменами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНА У. Н. СОЮЗУ!

Лев Ясінчук

ШКІЛЬНА ОСВІТА НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

(5)

Жіночу високу освіту давали в Україні курси в Києві (1880), переіменовані в 1906 р. на жіночий університет ім. св. княгині Ольги; в інших ж. н. курси в Харкові й Одесі. До високих шкіл для жінок зархоувалися теж одиорічні педагогічні курси й кафедральний інститут у Києві. (Дозвіл вступати жінкам шев за посередництвом предстванників партії конституційних демократів (КД „Кадетів"), що з нею в порозумінні стояло організоване 1908 року „Товариство Українських Поступовців". Та все це — надаремно.

Національна свідомість українського народу не лишилася в гурті (наприклад, на російським мовою, але такі педагогічні курси творили українською. Вже в першій ж. н. урядом у часі шкільних „Державний Думі" підносили ферії), а надто в революційній представницькій потці 1905 р., де за участь у ній ребу української школи на майже кожний тодішній учи-

тель, українець з походження, поїмав на Сибір, або в тюрму і то не за самі соціально-політичні, але й за національні ідеали. А їхні вихованці доказали своє українство своєю участю в затьняній і неспівмірній боротьбі за українську державність.

Та російська школа, як і загрозливий царський указ ані не викоринили живої й так свіжої української національності, а вивчили її традиції, не приймаючи істинно-національної окремішності. В масі вчителів тих шкіл було попри русофільї споре число вчителів, що просто з наказу своєї української душі навіть ненароком не гасили в дитячих серцях українських першків, приносячи з батьківської хаті й національний інстинкт скріплювала зростаюча українська наука, що окружними дорогами, — російською мовою, — пробивала заборонене вказом, крізь яке сяла справжня, жива Україна. Навіть на загальнонаціональній перелік імен тодішніх піонерів української науки нема тут місця. Згадаємо тільки деяких, як Михайло Максимович, Федір Антонович, Осип Водяницький, Федір Вовк, Ми-

хайло Драгоманів, О. Русів, Микола Лисенко, Д. Яворницький та інші.

Під австрійською окупацією.

Після різних змін, до 1809 року устийнялася територія пізньої Галичини й молдавської Буковини при Австрії, до якої вже від (приблизно) п'ятидесяти років 15. ст. належало Закарпаття під безпосередньою владою мадирів.

Коли в Росії затарили сляни української окремішності, насували весь культурний дозрібок і всі його огнища й заводи московські, то австрійська царська, Марія Тереза, утворила ще 1774 у Відні греко-католицьку духовну семінарію звану „Барбарум" для гр.-кат духовних кандидатів з Закарпаття й Галичини. В 1784 р. її перенесли до Львова. Син Марії Терези й її наслідник, цар Йосиф II, заснував 1784 р. університет у Львові з чотирма факультетами, з латинською, а згодом з німецькою мовою навчання. В ті роки пізніше відкрили у Львові ще т. зв. „Студіум Рутенум". Було це філософсько-богословський інститут призначений для тих українських студентів, що ще не опанували ні-

мецької й латинської мови. Там викладали на тодішній „книжній" мові (церковно-слов'янській) з домішкою підкарпатського говору, який знали викладачі, у великій частині з Закарпаття. Після знесення тих наукових огнищ, спершу „Студіум Рутенум" і 1805 р. львівський університет, багато з їх професорів виїхали до Росії, де розбудовували російську науку, що з свого боку покладала початок для розвитку „угорського" московського.

В 1817 р. відкрив поновно університет у Львові цар Франц II, з признанням для Галичини, отже для українців і поляків. В 1849 р. створили в цьому університеті кафедру української мови, пастухов, відіслав Русі у своєму органі „Карпат", закликаючи, що нема ніякої „Угорської Русі", з тільки „народ пренадлежний к колонії св. Стефана".

Закарпаття

Наслідком знесення підданства царем Йосифом II, дано селянам можливість учини своїх дітей й посилати до інших шкіл. Селяни Закарпаття використовували це полегшення. Ще в 1881 р. було на Закарпатті 353 українських парохіальних шкіл і 282 українських (українсько-малоруських). Для тих шкіл нарід друкувалися в Будапешті підручники зладжені українським закарпатським педагогом, Ласловою Чопеком (1881-1890 рр.), якого підтримувало мадирське міністерство освіти. Щоб цю підтримку перетворити, московські Гомічков, виславив мову „пастухов", відіслав Русі у своєму органі „Карпат", закликаючи, що нема ніякої „Угорської Русі", з тільки „народ пренадлежний к колонії св. Стефана".

в першу чергу українські школи, підпало мадиризації.

Діялося це не тільки тому, що мадирям прісвчувала ідеї мати національно-однотипний край, але й з ненависті до Росії, що їх приборкавала, а мадирів утворювали закарпатських українців з москалями, називаючи всіх однаково — „орос". Перед першою світовою війною була на Мадарщині, отже й на Закарпатті, тільки „мадар іш-коля" (мадарська школа).

Добре розбудувалося на Закарпатті українське шкільництво за час приналежності до Чехословаччини. В році 1831/32 було на Закарпатті 425 українських народних і 16 горожанських (акб семінарських) державних українських шкіл і 61 церковних шкіл та 45 захоронку; крім того було 6 державних українських шкіл у Східній Словаччині (у Пріштині) по громадах, де жили українці. Ці школи мали 1400 вчителів, між ними деяка кількість дуже поважаєних педагогів з Галичини, що опинилися після першої світової війни на Чехословаччині як емігранти.

КОНВЕНЦІЯ ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Лігу Української Молоді Північної Америки формально створено на першому її конгресі, що відбувся в Шампейні, 28 квітня 1933 року. Це не значить, що до того часу в Америці не було організацій української молоді, вони існували і діяли в різних формах, але на багатьох ринках, підняти не були в більшості людські товариства і без центральної репрезентації. На цьому першому конгресі винесено таке рішення: "Ми, організації української молоді, з'єднуємо себе в Лігу Української Молоді Північної Америки, щоб досягнути кращого розуміння ідей і проблем українського народу. Це були народина Ліги, першим президентом якої обрано тоді Степана Шумейку.

Другий конгрес Ліги відбувся в Нью-Йорку 1 і 2 вересня 1935 року, з привабило участь біля 100 делегатів організації молоді. Головою Ліги на цьому конгресі обрано Степана Шумейку.

Третій конвенція відбулася в Дітроїті 31 серпня і 1 вересня 1935 року, з привабило такою самою участю делегатів. Виголошено цілий ряд резолюцій та висновок відповідних резолюцій, що мали на меті збільшити діяльність організації молоді. Головою Ліги знову обрано Степана Шумейку.

На четвертій конвенції Ліги, що відбулася в Дітроїті в 1936 році в Філадельфії, було 360 делегатів. Конвенція, крім ділових наряд та рішень, була зв'язана з великою спортивною Українською Олімпіадою, в якій взяло участь 150 українських змагальників з-поміж молоді і який пригледалося біля 5,000 осіб. Імпреза мала широкі розголос в американській пресі. Провід Ліги тоді перейшов до рук Івана Пилипчука з Дітроїту, сьогоднішнього голови ЗАДКОМІТЕТУ.

П'ята конвенція Ліги відбулася в традиційно часі "Лейбор-Дей" в 1937 році, в Клівленді. Тоді відіало окрему увагу справам виконання і самовиконання молоді, відповідних публікацій для неї, а головною атракцією була культурна імпреза, в якій взяла участь Хор Української Молоді метрополітальної округи Нью-Йорку і Нью-Джерсі під керівництвом Степана Марусевича. Тоді ж з не меншим успіхом виступав і та.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ М. НЬО-ЙОРКУ
в дні 1. листопада 1953 р.
в залі ФЕШЕН ІНСТИТУТУ в Нью-Йорку
СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
для відзначення
35-ЛІТТЯ Листопадового Зриву в 1918 році
та
700-ЛІТТЯ ОФУНУВАННЯ КНЯЖОГО ГОРОДУ ЛЬВОВА
під керівництвом
"Україно — Львів завжди тобі вірний" — Книжний Львівський Город був, є і буде український".
Докладний програма буде подана пізніше.
Управа.

Welcome Dance
OF THE
UKRAINIAN YOUTH'S LEAGUE OF NORTH AMERICA
20th Anniversary Convention
SATURDAY EVENING
SEPTEMBER 5th, 1953
UKRAINIAN CENTER
180 William St., Newark, N.J.
Music by
JOSEPH SNIHUR & His Recording Orchestra

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЬО-ЙОРКУ
В неділю, 20. вересня 1953 р. відбується в Нью-Йорку
МАНІФЕСТАЦІЯ
МАНІФЕСТАЦІЯ буде злучена з ПОХОДОМ вулицями міста Нью-Йорку та ЖАЛБНОЮ АКАДЕМІЄЮ в залах МАНГЕТТЕН ЦЕНТРУ. — Дальші подробиці будуть оголошені додатково.
Тіні замучених жертв за Волю України кличуть нас: ВСІ ЯК ОДИН В МАНІФЕСТАЦІЙНІ РЯДИ!
ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Академія у 40-літній смерті Лесі Українки

Вже більше як три місяці триває задушлива мишигенська гарячка. Здавалося б, що в такий час не можна вести культурно-громадської праці на ширшу скало. Однак, так не є, бо Дітройт, не зважаючи на несприятливу погоду, готується до цілого ряду імпрез на наступний осінньо-зимовий сезон. Йде інтенсивна підготовка до святкування 700-ліття Львова, сполученого з 35-літтям Листопадового Зриву. Та ще як у листопаді. Святкову Академію у 40-літній смерті Лесі Українки суміш Осередку СУМА "Київ" підготували на 13-го вересня, себто на самий початок сезону. Сама імпреза звертася на себе увагу тим, що матиме характер відмінний від тих, які досі відбувалися. Виступить вперше на дитроїтській сцені жіночий квартет. "Наші найменші" також дойдуть готуватися до виступу. Звернувшись інсценізація "Гришніця" доповнить програму Святочної Академії.

Можливо найважливішим в цій імпрезі є те, що нею наші су-

ру, який згинув з руки большевицького агента в Парижі та підкреслив "американські симпатії" зі справедливості українського визвольного руху". В концертній частині конвенційної програми виступала тоді, м. і. Капеля Українських Вандуристів під проводом Володимира Божника, а об'єднані місцеві хори виконали вперше складовану Григорієм Китасом "Пісню про Америку". До обраної на цій конвенції управи Ліги увійшли: В. Полевич — голова, В. Мураль, Анна Сидорак, та І. Зінчинини — заст. голови, Р. Сепел — касир, Юстина Федина — секретарка та Йосип Гурський, Володимир Бакад, Данило Слободян, Михайло Задоречий і Євген Волошин — доповідачі.

15-та конвенція Ліги відбулася минулого року, в дні 29-го серпня до 1-го вересня в Клівленді, Огайо. На цій конвенції, яка вже відбулася під гаслом "Об'єднання, зглядом координації діяльності всіх організацій української молоді на території США і Канади, виступав Френк Ловші, який твердив, що американсько-українська молоді має всі причини пишатися своїм українським походженням та закінченням своєї промови в своїй матірній слов'янській мові нечаче давав приклад, як повинна поступати теж українська молоді в цій країні. На конвенції виступав з промовою голова УНКОМУ Д. Галич, голова УНКОМУ проф. Л. Добрянський та низка інших діячів. До управи Ліги на цій конвенції були обрані: Василь Мураль — голова, Володимир Губчак, Юстина Федина і Тома Палига — заступники голови, Рей Сепел касир, Гриць Каша — фін. секретар, Анна Стець — рекорд секретарка, і Данило Слободян, Володимир Бакад, Василь Полевич, Йосип Гурський та Євген Волошин — доповідачі.

Тринадцята конвенція Ліги відбулася в Нью-Йорку 2, 3 і 4 вересня 1950 року. В конвенції взяло участь 476 зареєстрованих делегатів, що репрезентували 91 молодницьку організацію і клуб з цілої країни. Конвенція мала поважно-діловий характер і відідала багато уваги сучасним американсько-українським і міжнародним проблемам. З Конвенцією був сполучений великий музично-вокальний фестиваль, що відбувся в репрезентативній Карнегі Голл. У виступі конвенції перебрано муніципальну Управу з Євгеном Волошином на чолі, з тою тільки зміною, що заступниками голови обрано Ярослава Сурмача і Василя Мурала, а Володимира Бакада обрано лордником Ліги.

14-та конвенція Ліги відбулася в дні 1, 2, і 3-го вересня 1951 р. в місті Дітроїті з участю коло 600 делегатів. На конвенції, на якій передано посадові міста Дітроїту Альбертові Кобо "уродинавий порт" з 250 свічками з нагоди 250-річчя Дітроїту, виступав теж губернатор штату Мішген, Меннен Вільям, який згадував про "генерала українських збройних сил, що боровся за вдерження української самостійності, Симона Петлю-

Із советського побуту

ПІД ПЕРШИЙ СОРТ

Якось мій сусід вирішив не йхати у вихідний день на пляж, а походити по меблевих магазинах Києва.

Діло у нього йшло, бачите, до переселення в нову квартиру на Хрещатику. А хіба можна на таку красиву вулицю, в такі прекрасні будинки та такі просторі квартири взяти обертну шафу або якийсь там дивідеське ліжко?

Пішов сусід... Чекаємо годину, дві. Немає. Здається, ось-ось мав би прийти — машинною приїхати. Сіма сусідова і двері підготувала, щоб розчинити їх настрем, коли доведеться вносити в кімнату дзеркальну шафу, відполірований буфет чи іншу яку мебелю в красу.

Та де там! Вже й терпачів арештація, а нашого покупця нема та й нема. Лише опівдні, ми, нарешті, побачили сусіда. Він поволі підіймався по сходах, спираючись на поруччя. Виділи у нього був такий, наче він змолював колу житя.

— Чого так заборився? — питасмо співчутливо. — Підожди, дай віддохнути. — відказав сусід, наслідуючи дух. Він доволень почався до себе в кімнату і безсило одушився на ліжко.

Видно було, що йому нездужається. Тому всі притихли, чекаючи, поки покупець меблів заговорить першим.

— І навіщо було гасати по всьому місту, почав сам собі дорікати сусід. — З Печерська Поділ, з Подолу на Васильєву, а потім по Червоноармійській аж до Володимирського базару... Досить було оглянутися перший-лінійний магазин, щоб стало ясно: меблі продаються лише двох сортів.

— Яких? — хором запитали усі. — Або дуже поганого або дуже гарного...

Таке своєрідне визначення сортності здивувало присутніх. Прочитавши це на наших обличчях, сусід поспіхом роздумав:

— Розумієте, заходжу в магазин, що в Ритоні ринку, і скоріше до меблів: їх там виставлено густо, а людей в магазині пусто. Хто не знає, сюди-туди гляне — і швидко назад. Видно, нерви бережуть. А я не второпав, давай приглядатися до тієї дерев'яної продукції...

Сусід помітно поживався, очі в нього заискрились, а на устах з'явилася зламиста, що вичувала довгу, перепану похмуро розповідь.

— Отож, — він далі сусід, — підходжу до буфета. Такий собі невеличкий, білий, під бук, де-не-де лак обліз, але то дрібниця. Чи не краще купити ось той, що стоїть поряд? На цей раз буфет був не житомірської, а киявської фабрики ім. Боженка. Тільки чи буфет не? На етикетці написано, що так, і ціну відповідно визначено, але своєю конструкцією він більше нага-

торгіля тривав в магазині лише годину-дві. Привезуть нову партію меблів — все красиве і путне розбиратися марнохваст. У такі години зайдеш в магазин — і на душі приємно сказати: людей давно, продавці веселі, ними дивують, гроші лічать, а на деякі привезені хороші мебелі скрізь надписи крадія "продано".

Та ось минає та жава година, всі помічені крадія виробів рознесені — в магазині порожніє. Залишаються самі "старожили" — меблі, які, видно, пропущені в магазині на постійне місце промишляння...

Ну, що з ними робити бідолашним продавцям? Вони вже викручуються і сик, і так, прихвально і навіть ласком підмазують всю оту непотріб, аби тільки як-небудь збути її. Справді, нелегко це працю.

Працівники магазинів і вітрини оформили оригінально, по-новому. В широчинних вікнах круються шафи, буфети, тіляки виставлені допи на вулицю не фасадною стороною, а тильною, де крім марних фабрик, сортності та неструганих дощок, більше нічого цінного немає.

— Нащо ви так робите? — допитуються покупці.

— Бачите, — розповідають торговельники, — якщо ми виставили на вулицю товар лице, то покупці перестали б і в магазин заходити. А так глянуть, що на шафі, приміром, написано "Роменський мебелова фабрика, 1-й сорт" і заходять, подивитися, що то за сорт.

Бачив і я той роменський сорт. Він зберігався аж у кутку магазину. Стоїть там шафа роменського виробництва не рік і не два. Вже кілька разів їх переорієнтовали, а тепер найняли киявських столярів і тут же, в магазині, потроху прищеплюють їх. Ну, як та-кі меблі у вітрину людям на сміх виставляти?

Сусід хвилину подумав, а потім таку пропозицію висловив: — Треба було б подати міністрові такий проєкт, щоб він, скажімо, раз на місяць викликав у Київ директори усіх отих фабрик і столярів у магазинах за прилавок показувати свою продукцію. Хай би торгували і зарозуміли, хай би дослухалися, під який сорт величають їх покупці!

За тих обставин, скажу я вам, можна тільки дивуватися з тієї винахідливості, яку щодня виявляють продавці меблевих магазинів. Адже справжній, як кажуть, даника

Дн. Рубан
(Радянська Україна, 15-го серпня 1953)

Книжка й часино — найкращі обідні речі в домі культурної людини.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АП. І ОКОЛИЦІ!
Українська Католицька Парафія у Вунсакеті
запрошує на
ПІКНІК
НЕДІЛЯ, 6-го ВЕРЕСНЯ 1953 Р.
Початок год. 1:30 по пол., на площі (Summer Street)
Музика: "Екх оркестра" — Вступ лише 25 центів.

ТРЕТІЙ З'ЇЗД ОДУМ В США
5-6 вересня в Нью-Йорку
в домі ОДУМ — 144 Second Avenue
СУБОТА, 5. ВЕРЕСНЯ
Доповіді: ред. Ю. Дивнича
проф. М. Шлемкевича
інж. П. Гурського, Голови ФІЛІ ОДУМ в Філадельфії.
НЕДІЛЯ, 6. ВЕРЕСНЯ
Звітні доповіді
Голови ОДУМ в США Волод. Дубиня
та членів Г. У. і Контрольної Комісії
в залі MANHATTAN PLAZA, 66 East 4th St. New York
з нагоди З'їзду ОДУМ
В СУБОТУ, 5. ВЕРЕСНЯ
ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ-БАЛЬ
Виступ хорів, танцювальних груп, солістів.
Вибір найкращої танцюючої пари — нагорода.
Вибір найкращої дівчини ОДУМ на 1953 р.
Забава з танцями, гарний буфет, чудова музика.
Початок о 7. год. веч.
Запрошуємо Громадянство і всю молоді.
Комітет

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.!
В неділю, 6. вересня 1953 р.
У. С. Н. "СІЧ"
— влаштує —
ВЕЛИКУ СПОРТОВУ ЗАБАВУ
В ЗАЛІ
Українського Народного Дому
214 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.
Початок о год. 7:30 веч.
Оркестра Б. ГІРНЯКА.
Добрий буфет. — Багато несподіванок.
➤ ЗАЛЯ ОХОЛОДЖУВАННЯ! ➤

повідомляє Українське Громадянство місцевостей: НЬО-ЙОРКУ, АСТОРІ, БАБІЛОНУ, БАВНД-БРУКУ, БРИДЖПОРТУ, БЕЙОНУ, БРОНКСУ, БРУКЛІНУ, ГЕМПСТЕДУ, ДЖЕРСІ СІТІ, ЕЛІЗАБЕТУ, КАРТЕРЕТУ, КЛІФТОНУ, МЕНВІЛУ, МЕТОЧЕНУ, МІЛВУ, НЬОАКРУ, НЬО БРОМВІКУ, ПАСЕЯКУ, ПАТЕРСОНУ, ПЛЕННФІЛДУ, ТРЕНТОНУ, ІОНКЕРСУ ТА ІНШИХ, що

ВСЯЧИНА

ДАЛИ ІНДІЯНАМ ШМА-
ТОК ІХНОЇ ЗЕМЛІ

Стейт Вермонт віддав ка-
надійським індіанцям племені
Ірокейської землі, що
колись належав до цього
племені. Зроблено це на
знак приязні з цими індіана-
ми. Цей шматок землі ле-
жить над річкою Секстон і
міс 180 стій завіряє. Бата-
жок цього племені Керініг
Вуд, коли брав у посидання
цю смужку землі, промовив
такі слова: — Здається мені,
що приходжу додому. Дивні
почування народжуються в
мені.

МОЛОЧАРНЯ ЗАРОБИЛА
ЗА ПІВ РОКУ \$15,253

Директор Крівої Моло-
чарні Е. Е. Стюарт повідо-
мив, що ця спілка молочар-
ських продуктів заробила в
першому півріччі цього року
15,253,833 долари. В мину-
лому році заробіток цієї спіл-
ки в цьому самому періоді
виносив тільки 14,671,741 до-
ляр. Це вже чистий заробі-
ток після заплата подат-
ків, бо ввесь дхід становив
41,929,833 долари.

НОРГЕМПТОН — В РОКО-
ВИНІ БРОДІВ

Заходами відділу СУВ в
Норгемптоні ашановано сві-
ту пам'яті воїнів Української
Дивізії "Галичина", поляг-
лих в боях під Бродами.

19 липня в кат. церкві о.
Матіах відслужив папашиду
за спокій душ поляглих во-
яків, а 26 липня в залі кат.
клубу відбулася жалобна
академія, на яку прибуло бі-
ля 40 осіб.

Академію відкрив п. Ве-
личко, який між іншим ска-
зав: "...Броди — це не ли-
ше річична смутка й жалоби.
Це в куди більшому ступені
дата української мужності
горда дата нашої генерації..."
та попросив вшанувати па-
м'яті поляглих воїнів — мов-
чанкою.

В дальшу програму входив
виступи слідувачі точки: ре-
ферат — "Дивізія Галичина",
який читав п. Микіушин та
реферат "В дев'ять річницю"
читав п. А. 3-а. З деклама-
ціями виступали пп. Г. Дронь
та С. Гутник.

Жалобні сходинок закінчено
відспівання національного
гимну.

І так, хоча я з українкою
і з українським привітцем,
я ніколи не бачила краю мого
батька та матері, а вони не
бачили його поверх 30 літ. Я
с однією із 350 тисяч украї-
нців, що стали збігати по
другій світовій війні та які
не можуть повернути на Ук-
раїну.

Очевидно ми всі хотіли б
повернутися додому, якщо б це
було можливе — в міжчасі
живемо тут та дуже цінимо
ту свободу, якою користує-

ГОСТІ В СОЮЗІВЦІ

(що приїхали від 15 серпня)

Д-р Е. Гарасим з родиною,
Філадельфія; Анна - Марія
Герман, Катерина Герман,
Марієта Гачюфано, Річард
Роске, Еленор Швец, Мей-
вуд, Н. Дж.; Віра Турчин,
Йонкерс, Н. Й.; Надя Сте-
цюк, Н. Йорк; Аті Василько,
Бедфорд Вільям, Н. Й.; д-р
Михайло Семчишин, Сира-
кюз, Н. Й. д-р Михайло Ло-
газа з дружиною, Сиракюз,
Н. Й.; д-р Мирослав Сіменю-
к з дружиною, Шіаго; д-р
Роман Дзядиш, Микола
Дзядиш, Джерзі Сіті; Вячес-
лав Петенко, Джерзі Сіті;
Степан Максимак, Джерзі
Сіті, В. Оксфорд, Лонг Айленд,
Володимир Хамула з дружи-
ною, Нью Йорк; Р. Манько,
Форестгіл; Петро Карпів, Ол-
бани, Н. Й.; П. Місиріє,
Джерзі Сіті; Анна Гліва,
Бруклін; Н. Малик, Брук-
лін; д-р Роман Осінчук з
дружиною, Нью Йорк; Федір
Дутко, Нью Йорк; В. Попов-
нич, Рочестер; Володимир
Стасюк, Нью Йорк; Валенти-
на Переславська, Нью Йорк;
Наталія Арнолд, Джерзі Сі-
ті, І. Е. Кірчан з родиною,
Джерзі Сіті, П. Мелені,
Джерзі Сіті; Павло Прих-
біський з дочкою, Філадель-
фія; Іван Вазер з дружиною
Оленою з Констансвіч,
Богдан Джаба, Нью Йорк;
Михайло Швейко з родиною,
Нью Йорк; Павло Медницький,
Повтукет, Р. Ай.; інж. Ми-
кола Яримович, Бронкс,
Н. Ю.

ВИЯВЛЕНО БРЕХНЮ В
ЛИСТАХ, ЩО ІХ ВИГО-
ВІЛИ КОМУНІСТИ В КОРЕЇ

Вашингтон. — Стверджено,
що найменше однадцять по-
лонських американців, які в
списках, виготовлених кому-
ністами, фігурують як втікачі
з полону, в дійсності померли
в таборах полонених. Ствер-
джено це безсумнівно на під-
ставі зізнань полонених, які
повернулися додому, і на під-
ставі інших інформацій. Од-
ночасно представникам армії
вдалося ствердити, що 133
полонених з числа 1,022, про
які згадують списки черво-
них, дійсно померли в полоні.

мось, та доброзичливість до
нас англійського народу в ці-
лому світові світі".

НОВИЙ РЕЛІГІЙНИЙ
ЧАСОПИС В БРАЗИЛІЇ

Вийшло перше число
"Листка", органу Генераль-
ного Церковного Управління
УАПЦ в Бразилії. З нього до-
відуємося, що в 1953 році ма-
в відбувся II Церковний З'їзд
православних українців у
Бразилії. Адміністратором
УАПЦ в Бразилії є о. Ку-
м'яничкий, перед тим професор
духовної семінарії в Крем'ян-
ці на Волині та теологічного
відділу Колегії Св. Андрея у
Вінніпегу, Канада.

ЗУАДНОМІТЕТ ПОЧИНАЄ НОВУ
ПЕРЕСЕЛЕНЧУ АКЦІЮ

Слідуючі родини з Трієсту
прохують американських ук-
раїнців допомогти їм пересели-
тися до ЗДА на основі ново-
го імміграційного закону з
1953 р. Потрібно до цього за-
безпечення праці і мешкання
або т. зв. ашурансу:
(Продовження)
ЛИСТА Ч. 3.

Бедняк Йосиф, Стефанія,
Франьо, Антонія, Марія, Ве-
чеслав, Йосиф, Андрій, Отті-
лія, Олена;
Магаметс Микола, Ольга,
Марія;
Мейш Атанас, Юсина,
Анастасія, Марія, Петро;
Мейш Михайло, Анна, Сте-
фан;
Моравський Евген, Агріпи-
на, Стефанія, Петро, Касіяна,
Дмитро;
Петрас Юрій;
Підгайний Михайло, Марія,
Стефан, Анна;
Підгайний Богдан, Софія;
Процак Михайло, Анна,
Евген, Стефанія, Катерина;
Рожек Петро, Катерина,
Марія;
Рожек Стефан, Софія, Ма-
рія;
Рожек Василь, Марія, Ка-
тика, Йосиф, Павло;
Саксон Юрій, Юліана, Ма-
рія, Драголюб;
Сенів Петро, Катерина;
Сенів Анна, Владислав,
Василь, Павло, Дмитро;
Сушецький Антін, Анаста-
зія, Софія;
Свицький Петро;
Зученко Теодор;
Байцер Павло, Анна;
Веприк Антін, Анна, Сте-
фан, Іван, Франко.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІЛКЕС БЕРІ, ПА. — Вр. св.
І. Христителя, відд. 223 повідо-
мляє членів, що збори відбулись
в неїдло, 6. вересня в пара-
фіяльній залі зараз по Службі
Вокій. Просимо членів прийти
і втілити свої догми. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во св.
І. Христителя відд. 76 запрошує
всіх членів прийти на Службу
Вокі в понеділок, 7. вересня
о год. 9. рано. Зараз після Сл.
Вокі буде спільна зинка, що
буде поміщена в Ювілейній
Алмашу з нагоди 60-ліття
УНС. Просимо всіх членів бути
присутніми на Службі Вокі та
до зинки. — С. Мрило, предс.;
В. Шермета, кас.; В. Салабун,
секр.

КОСМЕТИКА

До набуття лічниць — ко-
метичні креми від веснянок
— плям — прищів — за-
товщення — вугрі і для
загальної поправки шкіри.
Особисто або поштою.
M. MALA
948 N. Damen Avenue
Chicago 22, Illinois

КУПІТЬ "НАШ ЛЬВІВ",
А ПОЧУЄТЕ ВІД НАЙКРАЩИХ ФАХІВЦІВ,
ЧОМУ ЛЬВІВ Є НАПРАВДУ НАШ!

Заслуговане ще на рідних землях, а тепер відновлене
в ЗДА видавництво "ЧЕРВОНА КАЛІНА" запо-
чаткувало свою діяльність виданням, з нагоди 700-
роковий існування столиці Західної України,
ювілейного збірника п. з:

"НАШ ЛЬВІВ"

Чудово видана книжка. Великий формат. Добрий
папір. 34 нових ілюстрацій. Дво-кольорова обкла-
динка проф. В. Січинського. Сторін 216. Ціна \$3.—

Замовляти:

"SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ЗВІСНОГО
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА
KOWBASNIUK AGENCY

277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Вік Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

ПІШКАРТИ продаємо на всі кораблі,
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній
пошти.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спр-
вадження рідних і знайомих до Америки.
ОВЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) — від вогню, нещасливих на-
падків, вугілля. Безпечення життя, меблі, вікна
автомобілі, футра, біжутерія та інше.
ПРОДАЄМО дома та вського роду бізнесу.
РЕКАО (пересилка пакунків за границю).

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

ПРАЦЯ

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК

ДО ПИТТЯ
НА МАШИНАХ

Стала праця не сезонна
чи, контрактова.

Легка чиста праця при жи-
вотних свєтерах, дуже добра
плата, багато угодів-
лень включують госпіталь-
зацію й асекурацію на жит-
тя, вакації.

Зголошуватись особисто:

Landau Knitting
Corp.

LOCUST STREET
KEYPORT, N. J.

Досвідчені
ДО ПИТТЯ СПІДНИЧОК
НА МАШИНАХ

Праця акордова під шукки.
Дуже добра винагорода.

J & S MFG. CO.
297 West Clay Avenue
Roselle Park, N. J.
Chestnut 5-0354
1 блок від Westfield Ave., пір
Roosevelt St. i West Clay Ave

ЛІВЧАТА

У віці від 18-30 років досвідчені,
або ми навчимо шиття на ма-
шині. Праця при животній біз-
ні. Голоситись:

PARKVILLE GARMENT CO.
704-706 Broadway, New York City

NURSES

Private home, beautiful ground.
Best of food. Try service.
Round the clock attendance.
Loving care — \$50 up.
Flushing 3-8377

REAL ESTATE

RIVER EDGE — N. J.

Charming old 8 room Dutch Colonial
garage, gas, heat, sunken
garden. Convenient location. Asking
\$18,900. Write or come to 760
Kinder Kamack Rd., River Edge,
or call Oradell (N.J.) 8-5124

Довголітньо існуюча в вироб-
леному клієнтстві

ГРОСЕРІЯ НА ПРОДАЖ

Добра нагода для 2-3 осібової
родини. Адреса:
218 EAST 5th STREET
(між 2 & 3 Ave.)
NEW YORK CITY

COLLEGE PT. 3 FAM.

Corner brick — 3 modern 4-room
apts. 2 apts on title. Lovely garden.
Near Park & transit.
Only \$15,490
Owner at 7-03 119 St. Coll. Pt. L.I.
FL 8-7031

НА ПРОДАЖ ФАРМА, 5 акрів
чистої землі. Курники на 1000
курей, 5 кімнат, дім, та все, що
потрібно в домі. Про головний
дорозі, 5 хвилин до міста. Го-
лоситись на адресу: W. ROMAN-
KOW, R. 3 Buckshutern Road, cor.
Hogbin Road, Millville, N. J.

Перелетні Птахи

Нова книжка гумориста
ІВАНА КЕРНИЦЬКОГО

Оповідь про веселі пригоди
майдришків, що з України
дочимкнували до Америки.
Ціна \$1.50.

Замовляти в "Свободі".
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

ЗМІНА АДРЕСИ

Ще раз пригадуємо
нашим передплатникам,
що змінюють місце свого
побуту, щоб одночасно з
повідомленням про змі-
ну адреси обов'язково
прислалі поштовими
марками 10 ЦЕНТІВ за
виготовлення нової адре-
сарної клітки, а члени
УНО ще й число свого
Відділу.

Адміністрація
"Свободи".

ПРАЦЯ

Help Wanted Male-Female

CONCRETE PROD. MFG.
NEEDS LABORERS

Steady job. Hospitalization
& Insurance benefits.
P. O. Box 100, N. J.
Kearny 2-9090

BAKERY SALESGIRL

Experienced. Top wages, hours 7
A.M. to 3 P.M. — 6 day week, no
Sundays. Apply:
BLOOMFIELD BAKE SHOP
326 Glenwood Ave. Bloomfield, N.J.
BL 2-7605

RICHARD'S DRIVE-IN REST.
WE NEED—CAR HOPS

Over 18, days-nights & week-ends.
Full & part-time. Earnings up to
\$75 per wk. No experience neces-
sary. We will train you.
Apply in person.
461 Piaget Ave., Clifton (Rt. 6)

ПОТРІБНО МУЖЧИН
до покращення дахів.

Праця на три роки в Levittown,
Pa. Постійна праця через зм-
ну. Можливість тижденьного ви-
сокого заробітку.

Акордова праця.
WALTECK ROOFING CO.
27 STREAM LANE
LEVITTOWN, PA.
Windsor 6-6624

FACTORY WORKERS

Shift work; good advancement
opportunities.

U. S. METAL COATINGS CO.
701 SPRING STREET
ELIZABETH, N. J.

ПОЖЕЖНИКИ, МАШІНИ —
порядкування, що мають
лайсенс: Н. Р. В., з досвідом. Та-
кож помічник майстра. Добрі
умови праці. 40 - годинний
тиждень. Корисна еміграція.
Платні вакації. Платня і харчу-
вання. Зголошуватись Personnel
Office, — Mountsinale Hospital,
Montclair, N. J.
ВЛОВЕЦЬ пошукує господарині
або дівчини від 42 до 52 р. Плат-
ня після листової угоди.

SAM ANTONIUK
4439 Dubois Street
Detroit 7, Mich.

REPAIRS—BUY and SELL

RADIO - TELEVISION REPAIRS

Electrical Appliances
Buy—Sell.
Used Radios — Televisions.
HOME SERVICE
ST. 8-0002. Brooklyn, N. Y.

ПОШУКУЮ
ТАРАСА БОГУТА

з дружиною Олександром та
синами, які ретельно перебува-
ли в Німеччині Мінкен—Варнер
Касерне. Відомості про них про-
шує слати на адресу:
WOLODYMYR KACZMARUK
5643 So. Marshfield Avenue
Chicago 36, Ill.

НАЙВИЩІЙ
ВІВІВ В ЗДА

HANUSEY MUSIC COMPANY
244 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.
Апарати для награвання плит. Електричні
удогіднення.
• В моді апарати від тепер аж до вересня. •

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одинокий представник найкращих
швейцарських годинників "OMEGA"
в самому серці української громади
на півночі пошукує найкращий мо-
делі "OMEGA" АВТОМАТИК" годин-
ник, що самий накручується.
Ціна від \$71.50 і вище.

Великий вибір гарних 14-карато-
вих виробів з золота і срібла на да-
рунки з різних нагод. Ми тиждень
вже 39 років великою українською
клієнтелю не лише в Шіаго, але й
вислаємо по всій Америці на С. О.
D. замовлення. Гарантуємо і звер-
таємо гроші, якщо нема 100% задо-
волення. Догідні сплати без відсот-
ків. Говоримо по-українськи! При-
ходьте, телефонуйте, замовляйте
поштою:

M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as
\$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

PETER JAREMA

УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІ

Контрольована темпера-
тура. Модерна каплиця
до ужитку даром.

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПРАЦЯ

Help Wanted Male-Female

PACKERS
FOR COOKIE PLANT

18-45 Years Old.
Steady work. Hours 8 A.M.—
4.45 P.M. — Permanent, good
pay — overtime. Music, cafe-
teria, company benefits. Must
speak & understand little
English.

Federal Sweets &
Biscuit Co.

60 CLIFTON BOULEVARD
CLIFTON, N. J.
PRescott 9-0550

АСЕКУРАЦІЯ

CHAPMAN AGENCY
and Good Insurance

AUTO BODY & FENDER MEN

Exp'd. top wages, excellent op-
portunity, nice conditions. Steady
paid holidays & vacations.
Disability benefits.
CITY AUTO BODY CO., Inc.
562 Central Ave. (btw. 11 & 12)
Newark, N. J.

ПОШУКУЄТЬСЯ ПОРТЕРІВ
Легка праця, побажаний швед-
ський лайсенс. Багато компа-
нійних угодівень. Голоситись:
INTERNATIONAL
HARVESTER CO.,
191 Broadway, Jersey City, N. J.

ПОЛІТУРНИК

та його помічник. Оплачувані
свята й вакації. Безкомтовне
госпіталізація та інші удо-
гіднення. Зголошуватись 9-4 г.
ADCO CHEMICAL CO.
148 Rome Stret, Newark, N. J.
MA 3-0880

ПОТРІБНО
МУЖЧИН

"FOUNDRY SQUEEZER
& BENCH MOLDERS"
Стала праця, госпіталізація
та багато угодівень.
Зголошення
Atlas Foundry Co.
517 LYONS AVENUE
IRVINGTON, N. J.
ESsex 4-5400

WAITRESS
FULL OR PART TIME.
GOOD PAY & TIPS.

Apply
RIVERVIEW GRILL
203 Third Ave., Paterson, N. J.
MU. 4-9362

WELDERS
(PIPE) & SHOP MEN
WANTED.

Apply
CORNELL & UNDERHILL, INC.
1300 Jefferson St., Hoboken, N.J.

Часопис "Свобода" повинен
знаходитись в кожній
українській хаті!

ПРАЦЯ

Help Wanted Male-Female

PACKERS
FOR COOKIE PLANT

18-45 Years Old.
Steady work. Hours 8 A.M.—
4.45 P.M. — Permanent, good
pay — overtime. Music, cafe-
teria, company benefits. Must
speak & understand little
English.

Federal Sweets &
Biscuit Co.

60 CLIFTON BOULEVARD
CLIFTON, N. J.
PRescott 9-0550

АСЕКУРАЦІЯ

CHAPMAN AGENCY
and Good Insurance

AUTO BODY & FENDER MEN

Exp'd. top wages, excellent op-
portunity, nice conditions. Steady
paid holidays & vacations.
Disability benefits.
CITY AUTO BODY CO., Inc.
562 Central Ave. (btw. 11 & 12)
Newark, N. J.

ПОШУКУЄТЬСЯ ПОРТЕРІВ
Легка праця, побажаний швед-
ський лайсенс. Багато компа-
нійних угодівень. Голоситись:
INTERNATIONAL
HARVESTER CO.,
191 Broadway, Jersey City, N. J.

ПОЛІТУРНИК

та його помічник. Оплачувані
свята й вакації. Безкомтовне
госпіталізація та інші удо-
гіднення. Зголошуватись 9-4 г.
ADCO CHEMICAL CO.
148 Rome Stret, Newark, N. J.
MA 3-0880

ПОТРІБНО
МУЖЧИН

"FOUNDRY SQUEEZER
& BENCH MOLDERS"
Стала праця, госпіталізація
та багато угодівень.
Зголошення
Atlas Foundry Co.
517 LYONS AVENUE
IRVINGTON, N. J.
ESsex 4-5400

WAITRESS
FULL OR PART TIME.
GOOD PAY & TIPS.

Apply
RIVERVIEW GRILL
203 Third Ave., Paterson, N. J.
MU. 4-9362

WELDERS
(PIPE) & SHOP MEN
WANTED.

Apply
CORNELL & UNDERHILL, INC.
1300 Jefferson St., Hoboken, N.J.

Часопис "Свобода" повинен
знаходитись в кожній
українській хаті!

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИ